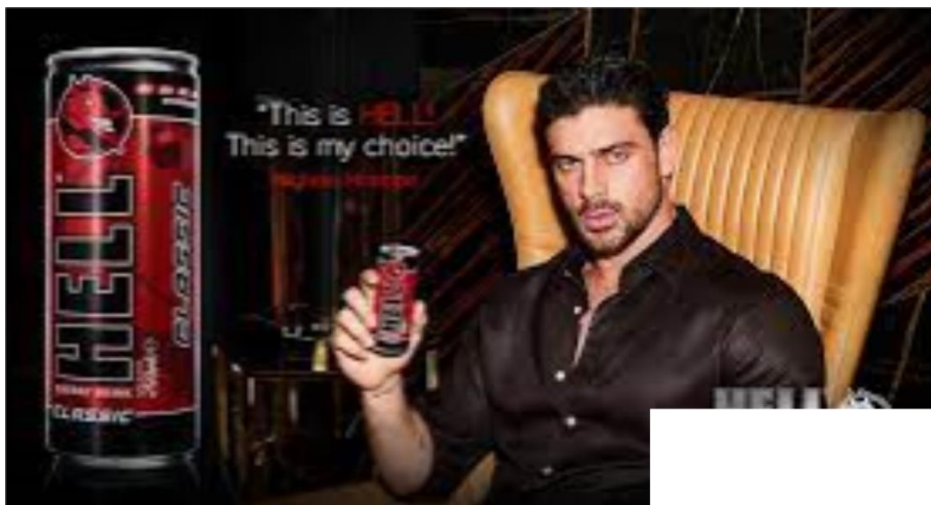

Márkavédelem, design

Legyen szó minimalista vagy retro, modern vagy alkalmi, a design nem csak az esztétikáról szól. Ez a márka identitásának alapvető eleme. A logótól a színsémaig, a tipográfiától a weboldal elrendezéséig minden stíuselem döntő szerepet játszik az üzleti filozófia, az értékesítési ajánlat és a fogyasztói ígéret közvetítésében.

A kereskedelmi sikerhez vezető út azonban ritkán egyértelmű. A folyamat során a szellemi tulajdonjogok meghatározzák, hogy egy szervezet hogyan különböztetheti meg magát jogilag a versenytársaktól, és hogyan védheti meg márkáját.

A szellemi tulajdonnak egy márka azonosításával összefüggő szerepe szempontjából különösen fontosak a védjegyek és a formatervezési minták (design). Bár első pillantásra hasonlóak, ezek a védelmek különböző elemekre terjedhetnek ki, és külön előírásoknak kell megfelelniük, ami azt jelenti, hogy a vállalatoknak mindkettőt figyelembe kell venniük termékeik arculatának védelme érdekében.

Védjegy vagy design oltalom?

Amikor márkákról beszélünk, a védjegy jut eszünkbe elsőként, mint szellemi tulajdoni forma. A szavakból, szlogenekből, szimbólumokból, mintákból és ábrákból (logókból) és/vagy ezek kombinációjából álló védjegyek rendkívül sokoldalúak és alkalmasak arra, hogy azonosítsák az áruk és szolgáltatások származását a fogyasztók számára.

A márka számos aspektusa azonban nem alkalmas arra, hogy védjegyohtalmat nyerjen. Alapvető feltétel a megkülönböztető képesség megléte, azaz az általánosan és széles körben használt kifejezéstől, ábrázolástól való lényeges eltérés.

Például, a háromdimenziós ábrázolások (térbeli megjelölések) alkalmasak lehetnek a védjegyfunkció betöltésére, de csakis akkor, ha azok az adott áruk vonatkozásában eltérnek az üzleti forgalomban általánosan használt formáktól. Fontos megemlíteni, hogy a védjegyohtalom 10 évre szól, melynek időtartamát tíz évente korlátlan ideig meg lehet hosszabbítani.

A formatervezési-mintaoltalmak vagy a design oltalmak, lényegében egy tárgy külső formai kialakításának védelmét biztosítják. A védelem maximum 25 évig élhet.

A védjegyekkel szemben a formatervezési mintáknak világviszonylatban *újnak* kell lenniük.

A vállalkozásoknak érdemes figyelembe venniük, hogy ez a két védelem hogyan működik együtt. Csábító lehet, hogy a formatervezési mintákat "tartalék tervnek" tekintsük arra az esetre, ha a védjegykérelmek kudarcot vallanak. A formatervezésiminta-oltalomhoz szükséges újdonság követelménye azonban addigra nagy valószínűséggel megsemmisülne. Ehelyett a védjegyek és a formatervezési minták együttes alkalmazása hatékonyabb pajzsot hoz létre a márkaelemek körül, felkelti a fogyasztók érdeklődését és megakadályozza a védjegy és a formatervezési minta bitorlását (utánzását), miközben pozitív hírnevet épít a vállalkozás számára.

Bár a formatervezési mintákat és a térbeli védjegyeket könnyű összekeverni, ezt az átfedést inkább lehetőségnek, mint kihívásnak kell tekinteni. Egy hozzáértő márkatulajdonos összefonhatja ezeket a jogokat, hogy kommunikálja cége karakterét és megvédje értékes eszközeit.

A márkavédelem előnyei

Ahogy mindkét szellemi tulajdon-jognak megvannak az erősségei, vannak bizonyos buktatók és hiányosságok, amelyeket el kell kerülni vagy kompenzálni kell. A védjegyek figyelemre méltó előnye egyrészt, hogy a bejegyzés évekkal azután is megtehető, hogy a szót, szimbólumot vagy ábrát (logót) nyilvánosságra hozták egy terméken vagy csomagoláson. Másrészt azonban a védjegybejegyzés nélküli piacra lépés a másolatok komoly kockázatával járhat.

Hozza ki a legtöbbet a lehetőségekből

Bizonyos iparágakban a termékek és csomagolásuk megjelenése gyorsan változhat, néha megkérdőjelezve, hogy a legalább 10 éves védjegyohtalom túl hosszú lehet a márkaelem fenntarthatóságához, figyelembe véve, hogy a bejelentéskor megadott védjegy nem változtatható meg egy esetleges megújítás során. Amennyiben változik a cég arculata, az új arculati elemet (ábrát/logót, jelmondatot/szlogent) újra be kell jelenteni védjegyohtalomra. Ilyen esetekben hatékonyabb megoldás lehet a design oltalom megszerzése.

Természetesen vannak olyan alkalmak az üzleti életben, amikor a hosszú élettartamot előnyben részesítik. Például a Richter Gedeon Nyrt. első védjegye a "Tonogen" volt, ami 1902. november 19. óta áll oltalom alatt.

Ugyanakkor a legrégebbi magyar védjegy az „apenta” ásványvizekre vonatkozó védjegye, melyet 1899. április 19.-én jelentettek be oltalomra és amely a folyamatos megújításoknak köszönhetően a mai napig érvényben van.

Tehát mindegy, hogy milyen oltalmi formát választunk, de az arculatok, desing elemek jogi védelme elengedhetetlen.

Szép Erika

védjegy tanácsadó